

АБРО, Изх. № 01-00-36/15. 02.2018 г.

ДО
Г-Н ДАНАИЛ КИРИЛОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ
Г-Н ХРИСТИАН МИТЕВ
ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Г-Н ВЕЖДИ РАШИДОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ
Г-ЖА ДИАНА САВАТЕВА
ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ
Г-Н СТАНИСЛАВ СТАНИЛОВ
ЗАМ.- ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО КУЛТУРАТА И МЕДИИТЕ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Г-Н КРИСТИЯН ВИГЕНИН
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯ ПО ЕВРОПЕЙСКИТЕ ВЪПРОСИ И
КОНТРОЛ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ФОНДОВЕ

ДО
Г-ЖА СОФИЯ ВЛАДИМИРОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
СЪВЕТ ЗА ЕЛЕКТРОННИ МЕДИИ

ДО
Г-ЖА ЮЛИЯ НЕНКОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА НА КОНКУРЕНЦИЯТА

Относно: Закон за изменение и допълнение на Закона за авторското право и сродните му права № 854-04-51 внесен на 12.02.2018 г., в 16:59 ч. от вносител г-н Христиан Радев Митев и публикуван на страницата на Народното събрание

УВАЖАЕМА ДАМИ И ГОСПОДА НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,

**УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СЪВЕТА ЗА
ЕЛЕКТРОННИ МЕДИИ,**

**УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ЗА
ЗАЩИТА НА КОНКУРЕНЦИЯТА,**

Асоциацията на българските радио- и телевизионни оператори – АБРО е доброволно независимо сдружение, което обединява търговските радио- и телевизионни оператори в Република България. Сред нашите членове са телевизиите, които се ползват с най-висок аудиторен дял и обществено доверие, големите радио вериги, средни и малки регионални радиа и телевизии.

Асоциация на българските радио- и телевизионни оператори – АБРО е най-широко представителната медийна организация в България, представляваща доставчици на медийни услуги с различен обхват на разпространение и програмен профил – политематични национални и регионални телевизионни програми, специализирани програми с развлекателен профил, филмов профил, насочени към женска, семейна аудитория, спортни програми, музикални и др.

На 12.02.2018 г., минути преди изтичането на срока за внасяне на предложения за изменение на Законопроект за изменение и допълнение на Закона за авторското право и сродните му права № 754-01-84, дата на постъпване 13/12/2017, е внесен ЗИД на ЗАПСП № 854-04-51 от вносителя г-н Христиан Радев Митев – народен представител от политическа сила Обединени патриоти. Проектът цели в преходните и заключителните разпоредби на ЗИД ЗАПСП да бъде включено изменение на Закона за радиото и телевизията. Проектът е публикуван на интернет страницата на Народното събрание на адрес: <http://www.parliament.bg/bills/44/854-04-51.pdf>.

С посочения законопроект се допуска груба намеса в свободните стопански отношения между телевизионните организации и кабелните оператори с мотиви, които са неверни. Предложението е направено при погазване на принципите на Закона за нормативните актове за необходимост, обосновааност, предвидимост, откритост, съгласуваност, пропорционалност и стабилност. Липсва каквато и да е предварителна оценка за въздействието, мотивите изцяло не отговарят на истината и са формални, няма оценка на очакваните финансови резултати от прилагането. Съгласно чл. 28, ал. 4 от ЗНА проектът изобщо не следва да се обсъжда в Народното събрание.

Предвид начина, по който е внесен законопроекта за изменение на ЗРТ, той е в състояние да обслужи интересите на кабелните оператори, които работят в сивия сектор на икономиката и при условията на конфликт на интереси да използване на Народното събрание за безпрецедентен натиск и налагане на търговски условия на договаряне в полза на определен кабелен оператор.

Изразяваме категоричното си несъгласие с предложението ЗИД на ЗРТ. Считаме, че предложението ще забрани на телевизиите да предоставят в пакет телевизионни програми срещу намаление в цената и ще направи невъзможно събирането на справедливи и обосновани възнаграждения от кабелните оператори за отстъпването на правата за разпространение на телевизионни програми. Като краен резултат ще скочат цените на абонатите на кабелна телевизия и ще бъде ограничен достъпът им до разнообразно съдържание, а самите телевизиите ще бъдат сериозно оцетени финансово. Ще засегне икономическата независимост и публицистична безпристрастност на телевизиите и едновременно ще подпомогне сивия сектор на кабелното пиратство.

Тук ще изложим накратко аргументите си за абсурдността на предложението:

1. Мотивите са неверни. Липсва телевизия с монополно или господстващо положение на пазара

Закона за авторското право и сродните му права дава право на телевизионните организации да разрешават срещу заплащане преизлъчването по безжичен път или препредаването по електронни съобщителни мрежи на програмите си. (чл. 91, ал. 1, т. 1 ЗАПСП)

Трайната практика на Комисията за защита на конкуренцията определя пазара, на който се развиват отношенията между телевизионните организации и кабелните оператори като пазар на търговия на едро на права за разпространение на телевизионни програми на територията на Република България.

В мотивите към законопроекта се твърди, че „причините обусловили предлаганите законодателни промени с § 25а са многобройните случаи на злоупотреба с господстващо и монополно положение при предоставянето срещу заплащане на права за разпространение върху радио- и телевизионни програми. Този единствен законодателен мотив е неверен. В периода от 2013 г. до 2017 г. КЗК е имала възможност многократно да изследва съответния пазар на разпространение на телевизионни програми и е установила, че на пазара липсва телевизионна организация с господстващо положение. В този смисъл са например Решение №657 от 06.06.2013 г. по преписка № КЗК-52/2013

г., влязло в сила; Решение № 446 от 27.05.2015 г. по преписка № КЗК-615/2013 г., влязло в сила; Решение № 424 от 19.05.2015 г., което очаква потвърждаване от ВАС; Решение № 189 от 12.02.2014 г. по преписка № КЗК-612/19.03.2013 г., влязло в сила. **Комисията за защита на конкуренцията последователно е установила липса на злоупотреби с господстващо положение в цитираната практика и към момента няма решение на КЗК в обратния смисъл.**

В практиката си по прилагане на чл. 20 и 21 от ЗЗК и чл.37а ЗЗК /злоупотреба с по-сила позиция при договаряне/, Комисията също е установила, че разпространението на телевизионните програми не е обвързано с разпространение на други канали на телевизионните организации и доказателство за това са изследваните от Комисията договори. **Всяка от телевизионните програми може да бъде закупена самостоятелно.** (в този смисъл е Решение № 220 от 28.02.2017 г. по преписка № КЗК-610/2016 г.)

2. Икономическа логика на пакетното предлагане на телевизионни програми

Пакетното предлагане на телевизионни програми е обичайна търговска практика и форма на търговска отстъпка. То има своята икономическа логика и обосновка.

Телевизионните оператори са участници на пазара на рекламата и пазара на разпространение на телевизионно съдържание. На пазара на рекламата телевизионният оператор предлага на рекламодателите в крайна сметка достъп до аудитория. **Разпространението на програмите от кабелните оператори е основният способ за достигане до 90% от аудиторията,** затова кабелните оператори са важен и необходим партньор на телевизионните организации.

Пакетирането на продукти или услуги срещу отстъпка в цената е обичайно търговско поведение. „Обвързването и пакетирането са често срещани практики, чиято цел е потребителите да получат по-добри предложения и продукти при по-голяма ефективност на разходите.“ (Съобщение на комисията — Насоки за приоритетите на Комисията по прилагането на член 82 от Договора за ЕО в областта на злоупотребата с практики на отстраняване на конкуренти, наложени от предприятия с господстващо положение (2009/С 45/02))

Пакетирането е характерно за правоотношенията между телевизионната организация и оператора. Това разбиране намира потвърждение и в българската правна доктрина.¹

Ползите от обвързаната продажба и пакетирането са отбелязани и в DG Competition discussion paper on the application of Article 82 of the Treaty to exclusionary abuses, параграф 178. Според посочения параграф пакетното предлагане може да доведе до значителни спестявания на разходи и подобряване на качеството. Пакетното предлагане на услуги, какво ви е известно, е от полза за потребителите, доколкото води до намаляване на разходите и цената и до подобряване на качеството на предлаганата услуга.

Пакетирането осигурява предлагане на по-добър продукт или предлагане с по-добра ефективност на разходите. Води до спестявания в производството, разпространението, подобрява качеството. **Като краен резултат пакетирането на телевизионни програми води до повече разнообразие за аудиторията и по-ниска цена за крайния абонат.**

Тук следва непременно да се отчете, че почти 90% от българското население получава достъп до телевизионните програми чрез кабелни, сателитни и IPTV оператори.

Според данни на "Нилсен Адмосфер България" ЕАД (Нилсен) от ежегодно провеждано Национално представително изследване – Continual Survey – Year 2016, Section E: TV signal reception (продължаващо изследване за 2016 г. относно начина на приемане на телевизионен сигнал), проникването на платената телевизия (кабелна, сателитна и IPTV) е 87 %. От тях:

¹ „Пакетирането на няколко телевизионни програми, по отношение на които се отстъпва правото на преизлъчване и препредаване е съществена особеност на предмета на договора за преизлъчване и препредаване на телевизионна програма, от гледна точка на обекта на отстъпените права. В случаите, в които телевизионният оператор създава за излъчване широка палитра от програми със специализиран профил, които привличат различни демографски групи, пакетирането на програмите дава възможност както за телевизионния оператор, така и за платформения оператор да достигне до по-широк кръг абонати. Така например нишовите канали може да бъдат специализирани за мъжка аудитория (като например спортните канали), или да са насочени предимно към женска аудитория (като например някои филмови канали), или към младежка аудитория (например музикални канали), или детска (например специализирани за деца и юноши). Освен това пакетирането на програмите дава възможност на телевизионната организация да налага на пазара по-лесно нови, непознати на аудиторията програми, като ги обвързва с широко популярни програми. От гледна точка на платформения оператор това е възможност да увеличи обема на предлаганата услуга. Особено важно е пакетирането от страна на защита на интересите на авторите на произведенията, включени в програмите, доколкото те получават много по-широка възможност да достигнат до голяма зрителска аудитория.“ Карадимов, Р., „Договор за преизлъчване по безжичен път и препредаване по електронна съобщителна мрежа на телевизионна програма“, изд. Сиела, 2016 г.,

Процент на домакинствата, приемащи:	2016 г.
Ефирен сигнал (само)	12,93 %
Кабелен сигнал (аналогов и дигитален)	50,01 %
IPTV	5,76 %
Платен сателитен сигнал	37,13 %

Според данни на „ГАРБ Аудиенс Межърмент България“ АД от ежегодно провеждано Национално представително изследване - Establishment survey, за 2016 г., проникването на платената телевизия (кабелна, сателитна и IPTV) е 87,2 %, както следва:

Процент на домакинствата, приемащи:	2011г.	2012г.	2013г.	2014г.	2015г.	2016г.
Ефирен сигнал (само)	18.8	17.2	16.9	14.7	11.1	9.6
Кабелен сигнал (аналогов и дигитален)	45.0	43.8	43.9	45.1	42.0	42.1
Платен сателитен сигнал (DTH)	32.9	36.4	35.0	35.7	38.1	38.6
Дигитален ТВ сигнал от Интернет платформен оператор (IPTV)	1.0	1.1	2.0	3.2	5.8	6.5

Видно от данните на двете независими агенции делът на ефирното разпространение рязко спада за сметка на дела на платформените оператори. Към днешна дата платформените оператори осигуряват достъпа на телевизиите до аудиторията. В резултат на предложеното изменение на закона:

1. Ще се увеличат разходите за телевизионни пакети на близо 90% от българското население;

2. Ще се намали разнообразието на предлаганите телевизионни програми до близо 90% от българското население;

3. Ще се спре достъпът до аудитория на телевизионни програми и те ще бъдат изключени от рекламния пазар и в крайна сметка ще престанат да съществуват;

4. Ще се застраши финансовата самостоятелност и независимостта на телевизионните организации.

3. **Пакетно предлагане на телевизионни програми от кабелните оператори**

Тук следва да отбележим, че пакетното предлагане на телевизионни програми е характерно и за самите кабелни оператори.

Именно такъв е бизнес моделът на кабелните оператори. Те предлагат на клиентите си – абонати пакети от над сто телевизионни програми. Абонатите от своя страна търсят широк набор от програми, задоволяващи многостранния им потребителски профил и интереси.

По изложените по-горе причини за нас е непонятно защо законодателят иска да ограничи възможностите на ценовата политика на телевизиите като им забрани да създават по-ниски по цена пакети от телевизионни програми. По каква логика се цели да бъдат оцетени телевизиите и абонатите на кабелните оператори.

4. Икономическа и правна логика на включването на броя на абонатите в договорите между телевизионните организации и кабелните оператори

Възнаграждението за преизлъчване и препредаване на телевизионни програми обичайно се определя въз основа на броя на абонатите, декларирани от кабелния оператор. Тази практика в индустрията е справедлив начин за отчитане на реализираните приходи от използването на телевизионните програми от страна на кабелните оператори. Така по-малките кабелни оператори, с по-малък брой крайни потребители-абонати, които реализират по-ниски приходи заплащат по-ниска обща цена за програмата спрямо по-големите на пазара кабелни оператори.

Към момента Законът за електронните съобщения предвижда единствено декларативен механизъм за посочване на брой абонати от страна на платформените (кабелни, сателитни и IPTV) оператори и липсва контрол върху предоставените на Комисията за регулиране на съобщенията данни. По тази причина нито публичният регистър на КРС относно броя на абонатите на платформените оператори по чл. 33, ал. 2, т. 6 от ЗЕС, нито годишният доклад на КРС по чл. 38, ал. 1 от ЗЕС, съответстват на реалното положение на пазара.

Този проблем е поставян многократно от АБРО при обсъждането на Годишния доклад на Комисията за регулиране на съобщенията в Народното събрание. Слабостите на правната рамка са забелязани и от правната доктрина.²

² „В обичайния случай на договаряне на възнаграждение за отстъпени права за препредаване и предаване на телевизионна програма телевизионният оператор използва за основа броя на абонатите на платформата. Тук обаче преговарящите срещат практически проблем, който произхожда от

В резултат приходите от разпространение на телевизионни програми, както и тези на други авторско-правни индустрии, са ограничени от лошата законова регулация и липсата на коректна публична информация. От друга страна платформените оператори, които декларират реалния си брой абонати, са принудени да работят в среда на нелоялна конкуренция и липса на прозрачност.

Законовото предложение включва следната неясна забрана: „Предоставянето на права за разпространение срещу заплащане на отделна радио-или телевизионна програма не може да бъде обвързано със... осигуряването на задължителен брой крайни потребители.“

Текстът видимо е изключително неясен и защитава интереса на сивия сектор на кабелните оператори. Договорите не предвиждат „задължителен“ брой абонати, а посочват броя на абонатите, до които достига телевизионната програма. Как обаче регулаторният орган ще тълкува и приложи текста за нас е неясно и създава опасност от законово закрепване на възможностите за злоупотреба на недобросъвестните кабелни оператори, които укриват абонати.

Видно от изложеното предложения чл. 19г е явно в полза на кабелни оператори, които оперират в сивия сектор и ще увреди телевизиите като предизвика сериозни финансови загуби, отпадане на

липсата на регулация и контрол по отношение на действителния брой абонати. Във връзка с изготвяния от КРС годишен доклад по чл. 38 от ЗЕС и чл. 5 от Общите изисквания при осъществяване на обществени електронни съобщения, издадени от КРС, платформените оператори предоставят ежегодно отчет за дейността си по предоставяне на електронни съобщителни мрежи и/или услуги по образец-формуляр, изработен от Комисията. Документът следва да съдържа и информация за броя на абонати на оператора. Информацията се събира и обработва за статистическите нужди на доклада на КРС, но декларираните данни не подлежат на проверка и контрол. Законодателната рамка е създала към момента единствено декларативен механизъм пред Комисията, без каквото и да е задължение на КРС за регулация или контрол. Броят на абонатите на платформения оператор така, както са заявени от него, се вписва в публичния регистър на КРС (чл. 33, ал. 1, т. 1 и ал. 2, т. 6 ЗЕС). За момента телевизионните оператори използват за основа на преговорите проучвания на пазара на кабелните и сателитните оператори.“, Карадимов, Р., „Договор за преизлъчване по безжичен път и препредаване по електронна съобщителна мрежа на телевизионна програма“, изд. Сиела, 2016 г.

телевизионни програми и общо влошаване на качеството. На следващо място безспорно ще бъде увредена честната и свободна конкуренция между платформените оператори. Не на последно място ще пострада аудиторията от по-високи цени и липса на програмно разнообразие.

6. Имуществената санкция в размер от 10 000 до 50 000 лв. и в двоен размер при повторност.

Предлаганата имуществена санкция е абсурдно висока, особено в съпоставка с имуществените санкции в ЗРТ. Само за пример най-високата имуществена санкция в ЗРТ за разпространение на предавания, които са неблагоприятни или създават опасност от увреждане на физическото, психическото, нравственото и/или социалното развитие на децата е в размер от 15 000 до 30 000 лв. Изглежда, че увреждането на развитието на децата е с по-малка обществена опасност от увреждането на икономическите и бизнес интереси, които законопроектът представлява.

7. Относно възлагането на контролни правомощия на СЕМ

Законопроектът възлага контролните правомощия на СЕМ – регулаторът по медийното съдържание. Тук следва да поясним, че компетентност и правомощия за защита на прокламираната свобода на договаряне на справедлива, разумна и недискриминационна основа, е в правомощията и експертните познания и екип на Комисията за защита на конкуренцията.

Именно Закона за защита на конкуренцията има за цел да осигури защита и условия за разширяване на конкуренцията и на свободната инициатива в стопанската дейност. КЗК е националният орган на Република България, отговорен за прилагането на правото на конкуренцията на национално и Общностно ниво.

Търговските медии са задължени да спазват разпоредбите на ЗЗК, включително относно забраната за злоупотреба с господстващо положение и забраната за злоупотреба с по-силна позиция при договаряне, доколкото са налице предпоставките за приложение на разпоредбите.

Считаме, че предложението не е консултирано нито със Съвета за електронни медии, нито с Комисията за защита на конкуренцията и поради тази причина не е съобразено с приложимата законова рамка на конкурентното право и медийната регулация.

В заключение, молим да приемете нашата категорична позиция срещу Закон за изменение и допълнение на Закона за авторското право и сродните му права № 854-04-51 внесен на 12.02.2018 г., в 16:59 ч. от вносител г-н Христиан Радев Митев и публикуван на страницата на Народното събрание.

Възприемаме направеното предложение като груб опит за пряка намеса свободните търговски отношения между телевизиите и кабелните оператори в полза на бизнес интереса на сивия сектор на кабелното пиратство. Предложението ще доведе до финансови загуби за телевизионните организации, отпадане на телевизионни програми и разнообразно телевизионно съдържание и ще оцети аудиторията с по-високи цени и по-ниско качество. За сметка на това предложението ще подкрепи развитието на сивия сектор на кабелното пиратство и ще затвърди практиката на укриване на абонати и приходи на операторите за сметка на авторскоправните индустрии.

15.02.2018

С уважение:

Анна Танова

Изпълнителен директор на АБРО